

OSNOVNA ŠKOLA FINIDA

1. – 4. razred Područne škole Nova Vas

NAŠE STARE UŽANCE

Sudionici projekta: učiteljice Nataša Bayer, Marijana Valić, Vanesa Vadinjof, Sandra Labinac Bilić i učenici od 1. do 4. razreda PŠ Nova Vas.

Školska godina 2022./2023.

PROJEKT NAŠE STARE UŽANCE

CILJ:

Upoznavanje, njegovanje starih običaja/tradicije, čuvanje kulturne baštine radi očuvanja zavičajnog identiteta, regionalnog bogatstva i posebnosti.

Projekt je integriran u sve nastavne predmete, izvannastavne aktivnosti od 1. do 4. razreda.

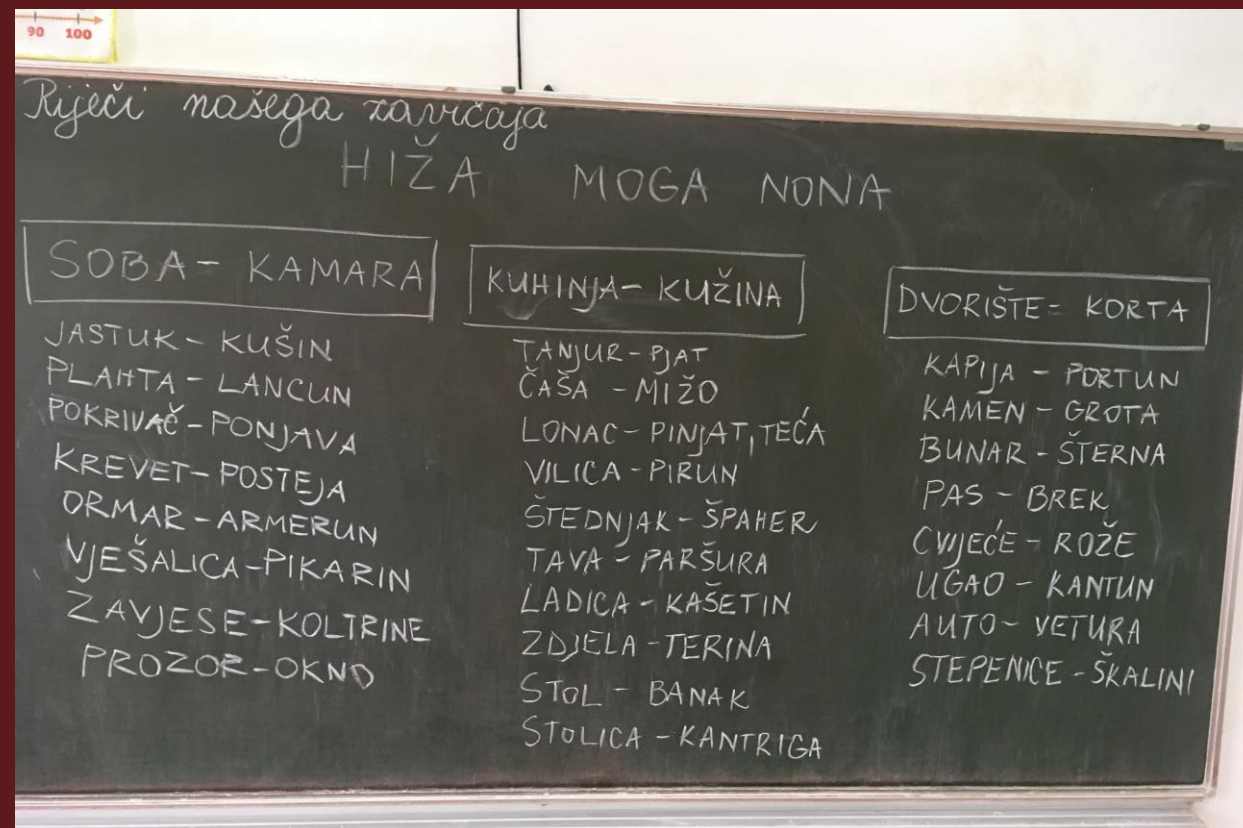

HRVATSKI JEZIK

AKTIVNOSTI

(na zavičajnom govoru/dijalektu, imaju za cilj razvijanje jezičnih kompetencija):

- kazivanje prigodnih pjesama, priča,
- dramatizacija i izvođenje igrokaza,
- pisanje pisanih sastavaka na zadanu temu,
- upoznavanje legendi, mitova, priča iz zavičaja te likova,
- provođenje jezičnih igara,
- izrada prigodnih slikovnica,
- susret s poznatim ličnostima iz zavičaja,
- predstavljanje projekta kroz priredbu ...

GLAZBENA KULTURA

AKTIVNOSTI:

Pjevanje pjesama iz zavičaja

- Ča bi škola, da ni mene...

(A. Šegando Blašković, D. Načinović)

- Nonina šufita

- Šporkulja (A. Šegando Blašković)

- Kažun (Istarska narodna)

- Oj, Tonina (Istarska narodna)

- Kurijera (Gustafi, E. Maružin)

- Božić je prid vrati (L. Morosin, A. Vitasović)...

Izrada glazbala i sviranje

Plesanje baluna, rašpe i šete paši

LIKOVNA KULTURA

AKTIVNOSTI (prikazivanje zavičajnih motiva različitim likovnim tehnikama):

-Kažun: kombinirana tehnika crni flomaster, vodene boje; novinski papir (trganje);

-Stari predmeti: pegla, petrolejka (ugljen, kreda, olovka)

-Berba kukuruza, grožđa i maslina:

grozd (kombinirana tehnika –tempera, novinski papir),

klip kukuruza (kombinirana tehnika – crni flomaster, drvene bojice,

stablo masline (kombinirana tehnika – crni flomaster, vodene boje).

-Čestitke za mještane (ubacivanje izrađenih čestitki u sandučice mještana povodom novogodišnjih blagdana);

-Izrada tradicijskih igračaka;

-Stari traktori i alati (olovka, crni flomaster, lavirani tuš);

-Stara prijevozna sredstva (olovka, crni flomaster);

- Glazbala - roženice i mih (olovka, crni flomaster, lavirani tuš);

- Narodna nošnja (flomasteri u boji);

- Maske iz zavičaja (tempera, kaširana plastika)...

PRIRODA I DRUŠTVO

AKTIVNOSTI:

Imaju za cilj upoznati običaje/tradiciju zavičaja (znamenite osobe u zavičaju, poslovi/zanimanja ljudi u zavičaju, blagdani, školski vrt...)

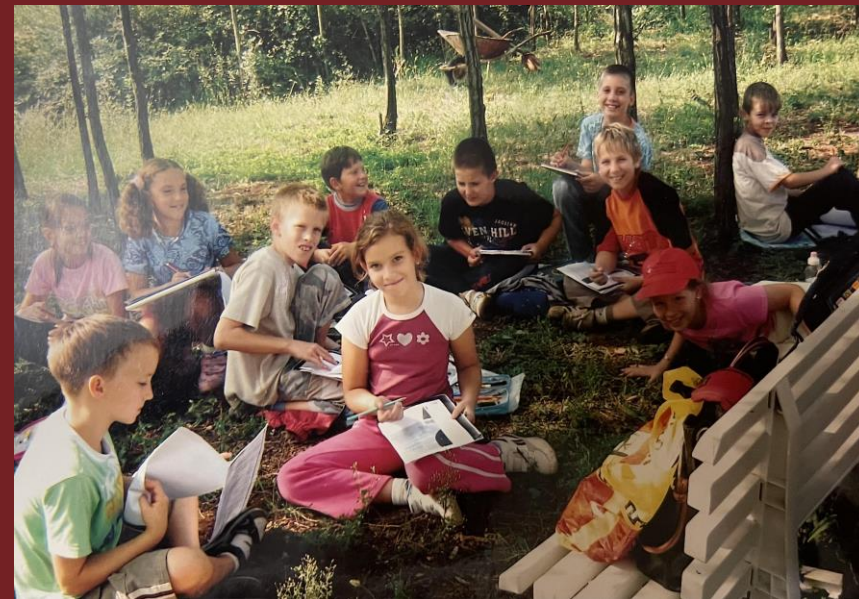
- *Stari poslovi i zanati (žetva pšenice) – posjet Baredinama – Traktor story i galerija Konobon,*
- *Stari običaji (blagdani) našeg kraja – priprema tradicionalnih jela (fuži, pljukanci, fitule)*

Gosti u školi:

- *roditelji: Alen Modrušan, Mirjana Devalentinis Jukopila, Vanja Gostojić, Tanja Vežnaver*
- *etnologinja i ravnateljica Etnografskog muzeja Istre, Ivona Orlić...*

- Običaji vezani uz berbu grožđa i berbu maslina

REKLI SU NAM NAŠI RODITELJI...

„Mama mi je govorila da se moram smijati ako želim brzo ozdraviti.“

„Bolje jesti više puta dnevno kao ptičica nego jednom se prežderati kao svinjica.“

„Moja nona je svaki dan morala kuhati obroke, od svježih namirnica, jer je tako brzo moj nono koji je doživio 95 godina.“

„Uzgajali smo vlastito voće i povrće koje nismo prskali.“

„Jedna jabuka na dan, tjera doktora iz kuće van.“

„Pili smo ljekovite biljne čajeve (kopriiva, kadulja, kamilica), jeli češnjak da se ne bi razboljeli.“

NEKAD...

„Čuvanje stoke i boravak na svježem zraku doprinosili su očuvanju zdravlja.“

„Nije bilo slatkša, jeli smo orah, lješnjake i bademe.“

„Za grlobolju smo u vrećicu od tkanine stavljali mekinje i tako tople obloge stavljali smo na vrat.“

„Za smirivanje kašlja koristili smo svinjsku mast koju bi mazali na prsa, ili smo kuhali med od maslačka.“

Druženje uz „briškulu“ ili „mora“.

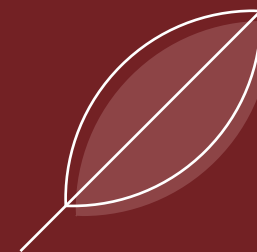
„Za forcu smo jeli žavajon.“

„Za dezinficiranje rana koristili smo rakiju.“

TJELESNA I ZDRAVSTVENA KULTURA

AKTIVNOSTI:

- Igre (naučiti igrati tradicijske igre - pljočkanje, igre u prirodi – lovice, skrivača, kafe);
- Gađanje u sridu, skakanje priko konopa, vučenje konopa;
- Zavičajni plesovi (balun, šete paši, rašpa)...

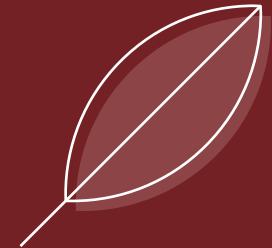
MATEMATIKA

AKTIVNOSTI:

- Matematičke priče/zadatci zadani riječima/problemski zadaci vezani uz stare običaje
- Mjerenja: krojenje, šivanje, izrada tjestenine, proizvodnja vina ...

Gošća u školi:

Sanja Gabrijević Tercolo, krojačica i modna dizajnerica

DOMAĆINSTVO

AKTIVNOSTI

(temelje se na crtanju, slikanju, modeliranju na temu zavičaja):

- Kako su pekle kruh naše none... - radimo kruh
- Izrada prigodnih ukrasa;
- Izrada tjestenine;
- Kako su rikamivale, šile, plele i heklale naše none... – vezenje, šivanje, heklanje i pletenje

SLOBODNO VRIJEME

IGRE U UČIONICI

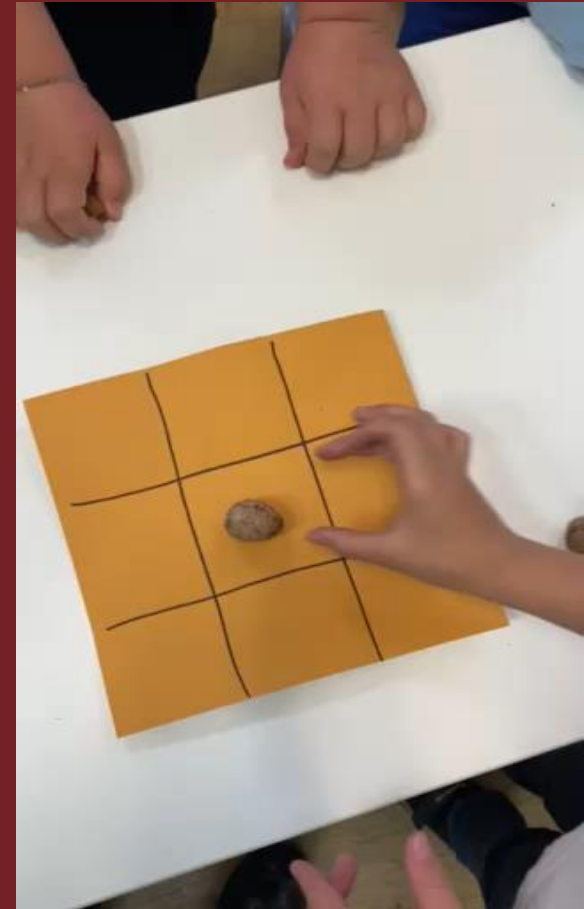
- briškula
- mora

Vrtimo botune...

Ča se more od
špage učiniti?

Igrajmo triju s orihima i
lišnjakima...

IZLOŽBE I PRIREDBE

PROJEKT ZAVIČAJNE NASTAVE

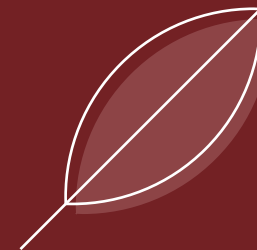
Pokrenut radi potrebe očuvanja tradicije i uveden:

- 2014. u predškolske ustanove
- 2015. u osnovnoškolske ustanove
- 2016. u srednje škole

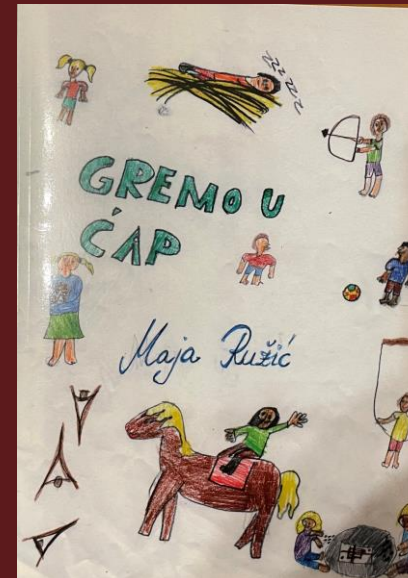
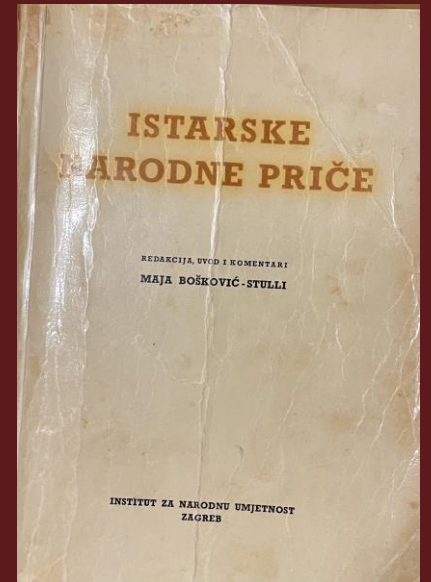
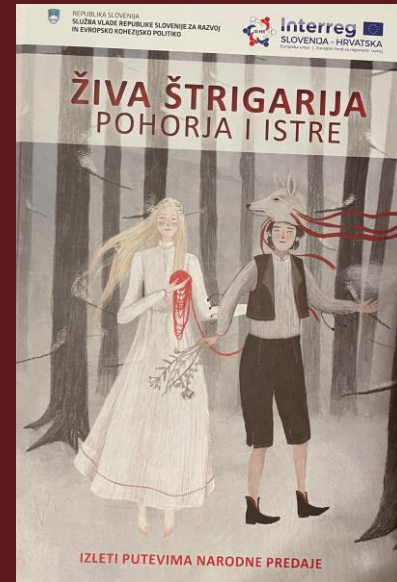
Institucionalizacija zavičajne nastave Istarske županije

<https://www.za-nas.hr/>

*- realizacija sadržaja, ciljevi i ishodi za svaki razred, prezentacije
škola u projektu*

IZVORI

Neka se naša besida,
naše užance nikad ne pozabe...

Voljeti zavičaj se uči od malih nogu!

Pripremila: Sandra Labinac Bilić, voditeljica projekta

